

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 814. Novitiatus an ab assumptione habitus inchoandus, & in eo peragendus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73957)

quos citat & sequitur. Barbof. l. c. Item. Tamb. de Jur. Abb. tom. 3. d. 6. q. 7. num. 16. Fagn. l. c. Nav. h. t. conf. 22. referentis declarat s. congreg. desuper in casu, quo novitius ultra sex menses absens in quadam curia tractavit negotia monasterii. Idemque de novitia dicit Delb. de immunitate Eccl. c. 19. dubit. 5. num. 12. si egrediatur ex rationabili causa v. g. morbi gravis curandi, de licentia superioris & cum habitu, contrarium de ea sentiente Grat. discept. for. c. 166. num. 14. cum Mendez l. c. apud Barbof. l. c. quin etiam, ut addit Delb. num. 13. ex Suar. tom. 4. de relig. tr. 8. l. 1. c. 8. num. 16. Quòd si novitia egressa de licentia Abbatis, male tamen concessit, adhuc per talem egressum non interrumpendum novitiatum, quantum est ex vi juris communis. remittens etiam pro hoc ad Barbof. de poff. Episc. alleg. 101. num. 24. & 28. & Gavant. in man. Episc. v. monial. clausura. num. 13. Ratio hujus limitationis est, quòd tum quia religiosus ubicunque de licentia & obedientia superioris degit, in monasterio degere sitione jure censetur, ut cum Abb. in c. exscriptio. num. 5. Nav. & Fagn. LL. cit. Reiffenst. h. t. num. 107. tam quia nullo jure cavetur, ut novitius toto anno probationis in monasterio degat. de quo paulò post. Sed neque, quòd minus annus censetur continuus in ordine ad validam professionem, obstat, si novitiatu tempore novitius per octo vel decem menses infirmus decumbat. Nav. l. c. conf. 32. testans de communi DD. Reiffenst. num. 108. Arg. c. sicut nobis. 17. h. t. quin & ut Pirh. h. t. num. 28. citatis Suar. l. c. tr. 3. l. 5. c. 14. n. 15. Navar. l. c. conf. 32. n. 2. si novitius statim ab ingressu fiat æger, & ea infirmitas duret toto anno, eo completo, potest facere professionem, quia quantum est in se, verè manet in statu probationis & obedientia religionis & in tali statu satis probatur per infirmitatem, an aptus sit ad religionem nec ne; ipse verò satis possit aliunde cognoscere mores & asperitates religionis. Si tamen incidere in furorem durante v. g. per mensem vel diutius, etsi novitiatu de novo non foret inchoandas, spatium tamen illud temporis suppleendum esse, verum de hoc supra. q. st. antebanc. 3.

Quæst. 813. An, qui novitiatu jam expleto à religione animus est, vel sponte recessit. dein denuo receptus, de novo novitiatu inchoare & complere debeat?

Resp. Negativè, si res neque ex parte novitii quòd ad mores, neque ex parte religionis quòd ad majorem rigiditatem sint notabiliter mutata: ut cum Gl. in c. eum qui. de R. 7. in 6. v. certus. in fine. Sylv. v. religio. 5. q. 3. Sanch. l. 5. mor. c. 5. n. 34. Pelliz. in man. regular. tr. 2. c. 1. q. 12. Pirh. h. t. num. 43. Wiestn. num. 29. contra Suar. l. 3. de relig. l. 5. c. 15. num. 8 & 9 eò quòd talis jam per annum integrum & continuum asperitatis ordinis expertus, & ordo vice versa mores illius, qui supponuntur non mutari, perspectos habeat, cujus utriusque causâ annalem novitiatum requirunt jura, quæ præterea nullibi probationem jam ritè peractam per egressum, ut vult Soar. extinguunt statuunt. neque etiam professionem immediatè novitiatum subsequi; id enim Trid. l. c. c. 16. non vult aut supponit, præcipiendo novitios finito novitiatu tempore, si habiles reperti ad professionem admitti, vel è monasterio dimitti, cum id intelligendum sub conditione, nimirum, nisi dilationem & discontinuationem

professionis à novitiatu persuadeant aut efficiant iusta causâ, pro ut declaratum à se congreg. testatur donat. tom. 2. prax. regular. p. 2. tr. 9. q. 18. num. 4.

2. Extenditur responsio ita, ut, qui religionem deseruit, rediens sine nova probatione admitti, offert ad professionem, non tantum in monasterio è quo egressus, sed & in alio ejusdem ordinis & regularis observantia. Sanch. Pirh. LL. cit. ubi etiam, quòd, si novitius post medium v. g. annum ad aliud ejusdem ordinis monasterium transferatur, necessarium non sit, ut de novo novitiatum incipiat. Item si professio alicujus ex aliquo defectu v. g. ætatis aut inhabilitatis personæ, aliave de causa sit irrita, ut denuo legitime profiteatur, novitiatu necessario repetendus non est. quia cum novitiatu fuerit validè completus, expleta ætate vel sublato per dispensationem vel aliter impedimento inhabilitatis ad professionem nulla causa subest repetendi novitiatum. Sanch. l. 7. de matrim. d. 37. num. 45. & eq. Pirh. num. 45. quinimo, ut Idem cum Sanch. l. c. num. 47. & 50. quando professio fuit invalida, quia edita ante expletum novitiatum, necessarium non est totum annum repetere, sed sufficit explere illud tempus, quòd deerat anno integro probationis, & postea ratiocinare professionem: quia nullus defectus in novitiatu intervenit, nihilque refert, quòd post habitum professorum assumptum tempus probationis residuum fuerit expletum.

3. Econtra limitatur responsio primò, ut, si novitius ex inconstantia aliqua deseruit religionem, expedit, ut antequam admittatur ad professionem, eundem denuò probari, si non per totum annum, saltem per aliquod tempus, prout visum fuerit. Pirh. h. t. num. 43. Secundò, ut, si novitius justè ejectus sit, & dein rursus admittatur, debeat denuò inchoare annum probationis; eò quòd, cum fuerit judicatus à superiore ineptus ad ordinem, novitiatu illius non fuit validus. Pirh. num. 46. quòd potissimum locum habere videtur, si ejectus ob malos mores, aut etiam propter tacitum ab eo impedimentum aliquod dirimens, seu invalidam reddens professionem in tali ordine, si id postmodum sublato per dispensationem. Secus tamen est, si injustè ejectus, & ideo appellationis gratiâ ad tunc superiorem, jusque suum defendens causam evicerit; tunc enim restitui debet in integrum ad continuandum annum probationis. Pirh. l. c. cum Pellizar. l. c. c. 1. q. 26. num. 43. Tertio, ut, si professus ad aliam diversi ordinis & regulari religionem etiam laxiorem transeat, teneatur denuò totum annum probationis subire, antequam professionem in illa religione faciat. Nav. l. 3. conf. 6. num. 2. Azor. p. 1. l. 12. c. 14. q. 15. Sanch. l. 5. c. 4. num. 12. Pirh. h. t. num. 44. Rodriq. tom. 3. q. 15. a. 11. eò quòd nova professio secundum diversam regulam fieri debeat, ideo ea prius probanda; religioq; ipsa ejus mores probare debeat; cum sæpe aptus ad unam religionem non sit aptus ad aliam. quòd si tamen religiosus ab ordine posteriore, ad quem legitime tranfivit, redeat ad priorem, opus non est novâ probatione. Pirh. l. c. cum Pellizar. l. c. q. 13. num. 20.

Quæst. 814. Novitiatu, an ab assumptione habitus inchoandus, & inchoandus?

Resp. Tametsi in plerisque ordinibus vi regulæ vigentisque consuetudinis requiratur, ut novitiatu non nisi à suscepto regulari habitu inchoetur, ut

Gl. in c. unic. dist. 53. v. in suo. Sylv. v. religio. 5. 9. 5. Unde etiam in iis certum habitum à sede apostolica approbatum habentibus necessarium esse ad valorem novitatus ut is seu probatio à suscepto habitu in eodem per annum peragatur juxta quod statuisse videtur Trid. sess. 25. c. 15. de regular. his verbis: *nec qui minore tempore quam per annum post susceptum habitum in probatione steterit, ad professionem admittatur.* teste Pirh. h. t. num. 29. communior habet sententia, quam tenet Gl. in c. super eo h. t. v. in eadem veste. Joan. And. ibid. Host. n. 3. Donat. tom. 2. prax. regul. p. 2. tr. 9. q. 14. num. 1. Sylv. l. c. Azor. p. 1. L. 12. c. 2. q. 9. Sanch. l. c. num. 29. Barbof. in c. 16. h. t. num. 7. in c. 11. h. t. num. 5. ex ea etiam aliquali ratione, quòd novitatus experiri debeat per annum asperitates, inter quas in quibusdam ordinibus una ex præcipuis est constans habitus delatio; tamen inquam id ita sit respectu istarum religionum, probabilius tamen est, loquendo in genere & abstrahendo ab iis earumque statutis, per se & spectatâ rei naturâ, ad probationem seu novitatum inchoandum & peragendum essentialiter non requiri susceptionem & delationem habitus religiosi, sed utrumque fieri posse in habitu seculari. ut cum Abb. in cit. c. super eo. n. ult. Suar. tom. 3. de relig. l. 5. c. 13. num. 5. Castrop. tr. 16. d. 1. p. 3. c. 12. §. 3. num. 1. Pirh. cit. num. 29. Wiestn. num. 22. eò quòd tempus probationis tunc incipiat, quando quis facta petitione, ut ad eam admittatur, accedente consensu & acceptatione prælati, suscipitur, ut in religione probetur, ad quod per se & suapte naturâ non requiritur susceptio habitus, uti hæc patent ex constitutionibus Societatis p. 3. c. 2. §. 6. & Examine c. 1. §. 13. juxta quas ei certus habitus præscriptus non est; & novitatus peragi potest in veste seculari, ut cum Sanch. l. c. c. 4. num. 29. notat Pirh. cit. num. 29. & ut constat, inchoatur à primis exercitiis in quibus novitii per plures septimanas deferunt suas vestes saculares. neque his derogatum per Concilium Trid. ut bene Suar. cit. 13. num. 4. §. 5. cum non intenderit absolute statuere, ut seclusa etiam consuetudine, annus probationis non incipiat ante susceptionem habitus religiosi, sed ad summum voluit, ut ubi talis consuetudo est inchoandi novitatum à susceptione habitus, per annum à tali susceptione computandum, novitatus steterit in probatione. Addit quoque Pirh. quòd, si in religione aliqua habitus novitiorum sic distinctus ab habitu professorum, non pertineat ad substantiam novitatus, ita ut necessarium sit gestare illum ad hoc, ut dicatur in probatione stare; cum id ex nullo jure antiquo probari possit, nec quicquam per Trid. circa hoc innovatum, quippe in quo nulla sit mentio habitus proprii novitiorum. unde & in pluribus ordinibus idem est habitus novitiorum & professorum. vide de hoc Suar. l. c. c. 14. num. 10.

Quest. 815. In quo loco peragendus novitatus?

Resp. regulariter peragendus in monasterio seu domicilio religionis juxta c. 1. h. t. ita ut extra illud in sæculo valide peragi nequeat; eò quòd novitatus ad eum finem sit institutus, ut novitius religionis asperitatem & modum vivendi experiat, & religio vicissim de ejus moribus cognoscat, quorum neutrum haberi potest si extra religionem versetur in sæculo. Quod ipsum tamen limitandum nisi de legitima supe-

rioris licentia, etiam per potiore anni probationis partem, extra religionem versetur, dum sic censetur adhuc verè esse in probatione, cum in loco, ubi est, sit ex licentia & sub obedientia prælati, quo quodcumque revocante, paratus redire ad monasterium, alioquin nec mitti possit peregrinatum, aut ad serviendum in Xenodochio. quamvis expediat frequenter eum revocare, & intra claustra detinere & ita docent Nav. L. 3. conf. 32. n. 2. & seq. & comment. 2. de regular. n. 7. notab. 2. Azor. p. 1. L. 12. c. 2. q. 8. in fine & c. 1. q. 7. Sanch. L. 3. mor. c. 4. num. 2. idem dicens de monialibus novitiis. Suar. tr. 3. L. 5. c. 14. num. 13. Rodriq. tom. 3. q. 9. regul. 9. 15. a. 10. Mirand. in man. prælat. tom. 1. q. 22. a. 5. Barbof. in c. 16. h. t. num. 8. & de præf. Episc. cit. alleg. 101. num. 28. Pirh. h. t. num. 28.

Quest. 816. An & qualiter novitii obligentur ad servandas regulas & statuta religionis superiorumque regularium præcepta?

Resp. Quamvis decens sit hæc ab iis observari, non tamen per se directè in conscientia seu sub culpa ad eorum observantiam tenentur. Sylv. v. religio. 5. q. 6. Rodriq. l. c. q. 21. a. ult. Suar. tom. 3. l. 5. c. 16. num. 2. Sanch. de immunit. eccles. c. 9. dub. 3. num. 8. Pirh. h. t. num. 69. Wiestn. num. 40. Cum enim necdum regulam sint professi, nec ullis votis adstricti, non magis tenentur ad regulas & statuta ordinis, quam Catechumeni ad leges Ecclesie, donec per baptismum eam ingressi, & tanquam vera ejus membra recepti. neque etiam ex debito pariformitatis tenentur servare leges & præcepta professis imposita; cum debitum hoc non liget nisi illos, qui in eodem statu & professione sunt, in quo novitii non sunt, sed in probatione illius, dum solum intendunt illum experiri. ut Delb. l. c. quin tamen ad servandam pariformitatem illam teneantur, etsi non sub culpa, ex magna tamen decentia, negari non potest; cum æquissimum sit, ut, qui similem cum aliis vitam suscipiunt, & in perpetuum continuare intendunt, similem quoque sentiant in legibus disciplinam, quique cum professis iisdem fruuntur privilegiis, eadem cum iis onera ferant & leges servant; tum etiam, quia alias convenienter à superioribus religionis gubernari ac ritè in ordine ad professionem institui (ad quod tamen suscipiendo habitum se tacitè obtulisse censentur) vix poterunt. Ad hæc diffinitas illa in servanda disciplina non levis causa esset turbatum, scandali & confusionis in monasterio, ad quæ cavenda cum teneantur directè sub culpa, sub eadem indirectè tenebantur ad servandas regulas, & ad non agendum passim iis contrarium. De cætero, licet novitii directè non subjiciantur regulis ac statutis ordinis, subjici tamen eos jurisdictioni spirituali prælatorum regularium non tantum in foro conscientie, sed & externo, quemadmodum clerici saculares Episcopo, ac proinde ab illis ob delictum puniri posse, eisque præcepta dari, etiam sub censuris, quibus obedire tenentur, non in vim voti, sed quia subsunt ejus jurisdictioni; tenent Suar. cit. c. 16. num. 18. Sanch. cit. 10. num. 11. & 12. Laym. L. 4. tr. 5. c. 4. num. 3. Pirh. h. t. cit. num. 69. Et hæc quidem dicta de jurisdictione certa videntur respectu prælatorum regularium emptorum; cum hi jurisdictionem quasi Episcopalem in suos subditos, etiam novitios, habent. Prælati